

1. 25ης Μαρτίου 111 – ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ – ☎ 50.27.990 – 50.20.990
2. 25ης Μαρτίου 74 – Π. ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ – ☎ 50.50.658 – 50.60.845
3. Γραβιάς 85 – ΚΗΠΟΥΠΟΛΗ – ☎ 50.51.557 – 50.56.296

Μάθημα : Ιστορία του νεότερου και του σύγχρονου κόσμου (Γενικής Παιδείας)

Καθηγητής : Μαρία Νιάρη

Τάξη : Γ' Λυκείου

Ημερομηνία :

Ονοματεπώνυμο :

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α. αλυτρωτισμός
- β. Βαλκάνια
- γ. Εξαρχία

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς της στήλης Α και δίπλα σε κάθε αριθμό ένα από τα γράμματα της στήλης Β, ώστε να προκύπτει η σωστή αντιστοίχιση.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Συνθήκη Νεϊγύ	α. Σεπτέμβριος 1919
2. Συνθήκη Λωζάννης	β. Ιούλιος 1923
3. Συνθήκη Σεβρών	γ. Νοέμβριος 1919
4. Συνθήκη Τριανόν	δ. Ιούνιος 1920
5. Συνθήκη Σαιν Ζερμαίν	ε. Αύγουστος 1920
	στ. Ιούνιος 1919

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Τα συγκρουόμενα συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων της εποχής ως παράγοντες υποκίνησης (αίτια) του Α' Παγκοσμίου Πολέμου.

Μονάδες 13

ΘΕΜΑ Β2

Να παρουσιάσετε τις προσπάθειες του Χ. Τρικούπη για τον εκσυγχρονισμό της Ελλάδας.

Μονάδες 12

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αντλώντας στοιχεία από τα ακόλουθα κείμενα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, α) να αναφερθείτε στο Μακεδονικό Αγώνα και να προσδιορίσετε ποια ήταν η συμμετοχή των Ελλήνων των άλλων γεωγραφικών περιοχών στη διεξαγωγή του β) να καταγράψετε πώς επηρέασε το κίνημα των Νεότουρκων το Μακεδονικό Αγώνα.

Κείμενο Α

Επίσης επειδή οι εθελοντές προέρχονταν από όλα τα μέρη της Ελλάδας, κυρίως από την Κρήτη, την Ήπειρο, τη Θεσσαλία, την Πελοπόννησο και την Αθήνα, που μέλη της κοινωνίας της έπαιξαν σημαντικό ρόλο τόσο οργανωτικά, όσο και επιχειρησιακά, έδωσαν στο Μακεδονικό αγώνα πανελλήνια διάσταση. Πολλοί από αυτούς θα δώσουν και τη ζωή τους στον αγώνα. Άλλοι, πιο τυχεροί, ένα κομμάτι της νιότης και του σφρίγγους τους και το κόστος μιας ισόβιας νοσταλγίας και αναπόλησης.

Μαυρεδάκη Α., Πατρελάκη Μ., Φωτεινάκη Α (επιμέλεια), *Ημερολόγιον 2004 – Έρως ελευθερίας, Οι Κρήτες στο Μακεδονικό αγώνα 1903/4-1908*, Σύνδεσμος Φιλολόγων Νομού Χανίων – Δήμος Χανίων, ΔΗΠΕΧ, σελ 10

Κείμενο Β

Την επαύριο του μακεδονικού αγώνα παρά την επιτυχημένη ελληνική αντάρτικη δράση, που είχε σημειωθεί κατά την τετραετία του 1904-1908, το Μακεδονικό Ζήτημα περνούσε και πάλι μια ιδιαίτερα λεπτή φάση, γιατί η νεοτουρκική επανάσταση του Ιουλίου του 1908 παρέτεινε ακόμη περισσότερο την επίλυσή του. Το απροσδόκητο τέλος της ένοπλης πάλης συνέφερε ουσιαστικά στην Τουρκία και στους Νεοτούρκους, οι οποίοι πέτυχαν να πάρουν, έστω και βραχυπρόθεσμα, μία ακόμη αναβολή ως προς την οριστική διευθέτηση του πολύπλοκου αυτού ζητήματος ... (Όμως) το τουρκικό σύνταγμα του 1908 όχι μόνο δεν απέβλεπε στην απόδοση ισονομίας και ισοπολιτείας, αλλά στόχευε αποκλειστικά και μόνο στον εκτουρκισμό των εθνικών μειονοτήτων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

[...] Έλληνες, Βούλγαροι, Σέρβοι και Αλβανοί αντάρτες έσπευσαν να επωφεληθούν από τη γενική αμνηστία που τους παρείχε το νέο πολίτευμα, να παραδώσουν τα όπλα τους και να σταματήσουν την απάνθρωπη αλληλοεξόντωσή τους. Έλπιζαν σε μια διευθέτηση, τουλάχιστον προσωρινή, του Μακεδονικού Ζητήματος.

[...] Στο δεύτερο συνέδριο (ωστόσο) του νεοτουρκικού κοιμιάτου αποφασίστηκε ο αφοπλισμός των χριστιανών κατοίκων της Μακεδονίας, ο

εξοπλισμός των μουσουλμανικών πληθυσμών, η σύσταση στρατοδικείων για την πάταξη κάθε ανατρεπτικής δραστηριότητας και ο εμπορικός αποκλεισμός του ελληνικού στοιχείου. [...] Στη Μακεδονία ο ενθουσιασμός των χριστιανικών εθνοτήτων υπήρξε πολύ προσωρινός.

Βακαλόπουλος Κ., *Το Μακεδονικό Ζήτημα, γένεση, διαμόρφωση, εξέλιξη, λύση 1856-1913*. Το Βήμα-βιβλιοθήκη 2009, σελ. 205, 208, 212, 215

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Δ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από το κείμενο που σας δίνεται παρακάτω, να αναφερθείτε στο περιεχόμενο της Συνθήκης των Βερσαλλιών και στη σημασία της συνθήκης αυτής για το μέλλον της Ευρώπης.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η ψυχολογική αδυναμία της Συνθήκης των Βερσαλλιών

Η πιο επικίνδυνη αδυναμία του διακανονισμού των Βερσαλλιών, ωστόσο, ήταν καθαρά ψυχολογική. Η παγκόσμια τάξη που δημιούργησε το Συνέδριο της Βιέννης είχε παγιωθεί από τη βασική αρχή της συντηρητικής ενότητας, η οποία είχε συμμειχθεί με τις ανάγκες της ισορροπίας των δυνάμεων. Στην πραγματικότητα, οι δυνάμεις οι οποίες χρειαζόνταν για να τηρηθεί αυτή η διευθέτηση τη θεωρούσαν επίσης δίκαιη. Η Συνθήκη των Βερσαλλιών ήταν θνησιγενής επειδή οι αξίες που εκθείαζε έρχονταν σε αντίθεση με τα κίνητρα τα οποία χρειαζόνταν για να την επιβάλλουν: Τα περισσότερα κράτη που έπρεπε να υπερασπιστούν τη συμφωνία τη θεωρούσαν άδικη κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο... Επειδή οι ηγέτες στις Βερσαλλίες δεν ήταν διατεθειμένοι να μειώσουν τη γερμανική ισχύ εφαρμόζοντας τα δικαιώματα που τους έδινε η νίκη ή τους υπολογισμούς της ισορροπίας των δυνάμεων, υποχρεώθηκαν να δικαιολογήσουν τον γερμανικό αφοπλισμό σαν την πρώτη φάση ενός γενικού προγράμματος αφοπλισμού και τις αποζημιώσεις σαν εξιλέωση για τις ενοχές τους ίδιου του πολέμου. Δικαιολογώντας τον γερμανικό αφοπλισμό με αυτό τον τρόπο, οι Σύμμαχοι υπονόμευσαν την ψυχολογική ετοιμότητα που χρειαζόνταν για τη βιωσιμότητα της συμφωνίας τους. από τις αρχές η Γερμανία μπορούσε να ισχυριστεί, όπως και το έκανε, ότι ήταν θύμα άνισης μεταχείρισης και απαίτησε ή αν της επιτραπεί ο επανεξοπλισμός ή να αφοπλιστούν και άλλα έθνη στο ίδιο επίπεδο ε το δικό της. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι όροι αφοπλισμού της Συνθήκης των Βερσαλλιών είχαν σαν αποτέλεσμα την ηθική κατάρπτωση των νικητών. Σε κάθε συνδιάσκεψη αφοπλισμού, η Γερμανία μιλούσε από θέση ηθικού κύρους και τη υποστήριζε συνήθως η Μεγάλη Βρετανία.

Henry Kissinger, *Διπλωματία*, Αθήνα, Νέα Σύνορα-Λιβάνη, 1995, σελ. 273-274

Καλή τύχη!!!